

POHJOIS-KARJALAN
MAAKUNTAKORKEAKOULU

JUUKA

Koulutus-, kehittämis- ja innovaationsuunnitelma 2010-2013

Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu
hyväksytty 22.09.2010

Sisältö

I YLEISTÄ	3
1. MAAKUNTAKORKEAKOULUN TEHTÄVÄT	3
2. MAAKUNTAKORKEAKOULUN SEUDULLISEN TOIMINNAN ORGANISOITUMINEN JUUASSA	4
Ohjausryhmätyöskentely	4
3. JUUAN NYKYTILAN ARVIOINTIA JA TULEVAISUUDEN VISIOITA.....	4
3.1. Väestö	5
3.2. Talous ja työllisyys	6
3.3. Koulutustaso Juuassa vuonna 2007	7
3.4. Seudulliset elinkeinopoliittiset valinnat ja yhteistyö	8
II STRATEGINEN OSA	8
4. KOULUTUSTOIMINTA	8
4.1. Koulutusmahdollisuudet ja -tarjonta	9
4.2. Koulutustarpeet Juuassa 2010–2013	9
4.3. Aikuisopiskelijan neuvonta ja ohjaus	11
5. T&K-TOIMINTA.....	12
6. INNOVAATIOTOIMINTA	13
III TOTEUTTAMISOSA	13
KOULUTUSTOIMINTA	13
T&K- ja INNOVAATIOTOIMINTA.....	14

Liittet	14
----------------------	-----------

I YLEISTÄ

1. MAAKUNTAKORKEAKOULUN TEHTÄVÄT

Maakuntakorkeakoulun keskeisenä tehtävänä on lisätä korkeakoulujen ja yliopistojen yhteistyötä, vahvistaa niiden alueellista palvelutoimintaa sekä mahdollistaa opiskelumahdollisuuksien ja muiden palvelujen tasa-arvoinen saatavuus kampuspaikkakuntien ulkopuolella osana korkeakoulujen alueellisen kehittämisen tehtävää.

Maakuntakorkeakoulun toiminta perustuu maakunnan korkeakoulujen ja yliopistojen osaamiseen, jota täydennetään kansallisella ja kansainvälisellä verkostoyhteistyöllä. Toiminnan lähtökohtana ovat seudulliset elinkeinoelämän ja julkisen sektorin sekä asukkaiden koulutus-, osaamis- ja kehittämistarpeet.

Maakuntakorkeakoulun keskeiset tehtäväkokonaisuudet ovat koulutuspalvelut, tutkimus- ja kehittämispalvelut sekä innovaatiopalvelut. Toiminta perustuu ensisijaisesti seudun asukkaiden, elinkeinoelämän ja julkisen sektorin tarpeisiin.

Koulutuspalveluihin maakuntakorkeakoulussa kuuluu korkeakoulujen sivistystehtävään liittyvien opiskelumahdollisuuksien tarjoaminen, tutkintotavoitteiset opinnot, ammatillinen täydennyskoulutus ja henkilöstökoulutus. Koulutustoiminnan tavoitteena on vastata sekä yksilöityihin että laajempiin koulutustarpeisiin. Tehtävän toteuttaminen edellyttää joustavien ja helposti saavutettavien opiskelumahdollisuuksien lisäksi lähellä olevia ja toimivia neuvonta- ja ohjauspalveluja.

Tutkimus- ja kehittämispalvelujen tavoitteena on vastata elinkeinoelämän ja julkisen sektorin kehittämistarpeisiin tekemällä tunnetuksi korkeakoulujen palveluja ja tuomalla ne lähelle seudullisia toimijoita. Tutkimus- ja kehittämistoimintaan kuuluu sekä seudullisten toimijoiden yleisiin että yksilöityihin tutkimus- ja kehittämistarpeisiin vastaaminen.

Innovaatiopalvelujen lähtökohtana maakuntakorkeakoulussa ovat kysyntälähtöisyys ja käytäntöpainotteisuus. Tavoitteena on tukea alueella syntyvien innovaatioaihioiden toteuttamista uusiksi tuotteiksi, palveluiksi ja käytännöiksi hyödyntämällä koko korkeakouluverkoston osaamista ja palveluja. Kysyntälähtöisyys antaa aihioita myös korkeakoulujen koulutus- sekä tutkimus- ja kehitystoiminnalle.

Maakuntakorkeakoulun toiminnan ohjaamiseksi seudulla laaditaan koulutus-, kehittämis- ja innovaatio-suunnitelma (aikaisemmin toimenpideohjelma). Suunnitelmassa tuodaan esille strategisina kokonaisuuksina koulutustoiminta, tutkimus- ja kehittämistoiminta ja innovaatiotoiminta. Koulutus-, kehittämis- ja innovaatio-suunnitelma koostuu kolmesta osasta: *yleinen osa, strateginen osa ja toteutusosa*.

Suunnitelman strateginen osa ja toteutusosa ovat ennakoivia ja niissä on huomioitu seudulliset tulevaisuuden koulutus- ja osaamistarpeet. Toteutusosassa esitetään näiden

kokonaisuuksien sisältämät palvelut ja toimenpiteet. Koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelmaa toteuttavat yhteistyössä seudulliset toimijat, korkeakoulutoimijat yhteistyöverkostoineen ja (maakunta)korkeakouluasiamies. Esille nousseisiin tarpeisiin pyritään vastaamaan joustavasti ja suunnitelmallisesti.

2. MAAKUNTAKORKEAKOULUN TOIMINNAN ORGANISOITUMINEN JUUASSA

Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulun seudullinen ohjausryhmä aloitti toimintansa 22.04.2010. Ohjausryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kolme kertaa vuodessa. Seudullista koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelma päätettiin koota ohjausryhmän kokoontumisissa.

Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulun suunnitelmaan on koottu **Juuan** näkemykset koulutuksen ja osaamisen kehittämisestä lähivuosien aikana. Koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä syvennetään ja ajanmukaistaan tarpeen vaatiessa seudullisen ohjausryhmän työskentelyllä.

Koulutuskoordinaattori

Maakuntakorkeakoulun koulutuskoordinaattorin työpanoksen toivotaan tulevaisuudessa palvelevan Juuan aluetta Pielisen Karjalan mallin mukaisesti. Koulutuskoordinaattorin tehtäviä ovat aikuisopiskelijoiden neuvonta ja ohjaus, koulutustarvekartoitukset ja kehittäminen sekä verkostojen luominen seudulla. Keskeisellä sijalla tulee olemaan myös T&K- toimintojen kehittäminen ja tarpeiden esiin nostaminen. Rahoitusta seudullisen koulutuskoordinaattorin toiminnalle vuodeksi 2010 on saatu Joensuun seudun ja Keski-Karjalan Koheesio- ja kilpailukykyohjelmasta (KOKO).

Ohjausryhmätyöskentely

Vuoden 2010 alussa Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu vakinaistettiin osaksi Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun toimintaa. Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulun seudullisten ohjausryhmien toiminta jatkuu ja ne kokoontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa. Seudullisen ohjausryhmän toimintaan pyritään saamaan vahvempi elinkeinoelämän edustus (yrittäjäjärjestö tai yritykset) seudullisen kehittämissyhtiöiden. Koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelman toteuttaminen tapahtuu koulutusorganisaatioiden ja seudullisten toimijoiden yhteistyönä. Juuassa Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulun yhdyshenkilönä toimii Juuan kunnan sivistysjohtaja Marja Kononen.

3. JUUAN NYKYTILAN ARVIOINTIA JA TULEVAISUUDEN VISIOITA

Pohjois-Karjalan maakunnan heikkouksina voidaan pitää syrjäistä sijaintia, yrityskulttuuriin ohuutta, nuorten ja työikäisten poismuuttoa sekä rakenteellista työttömyyttä. Itä-Suomelle tyypillinen piirre on myös väestön ikääntyminen. Nykyisen

taloudellisen tilanteen johdosta myös nuorten työttömyys on voimakkaasti kasvanut, mikä osaltaan lisää sosiaalisen syrjäytymisen vaaraa.

Juuan kunta kuuluu Joensuun seutukuntaan. Joensuuhun matkaa kuntakeskuksesta on 88 km ja Helsinkiin 510 km.

Juuka tunnetaan vuolukivestä ja vuolukiviyrityksistä sekä yritysmuonteisesta ilmapiiristä. Teollisia työpaikkoja on kunnassa noin 800. Luonteenomaista Juualla on hyvä palveluvarustus, vaikka sisäiset välimatkat ovat pitkiä. Tulevaisuuden tavoitteena on turvata laadukkaat ja riittävät peruspalvelut sekä toimiva asuin- ja elinympäristö. Juuassa tulevaisuuden painopisteenä on myös luonnonvaroihin ja osaamiseen perustuvan yrittäjyyden kehittäminen.¹

3.1. Väestö

Juuka on 5711 asukkaan kunta. Kunnan asukasluku laski 51 henkilöllä vuoden 2009 aikana. Vastaavana aikana koko maakunnan väkiluku laski kaikkiaan 168 henkilöllä.² Väestön ikärakenne on vinoutumassa. Ikääntyvien ihmisten suhteellinen osuus koko väestöstä kasvaa. Lasten, kouluikäisten ja nuorten osuus kokonaisväestöstä pienenee. Tämä asettaa uuden tyyppisiä haasteita kunnalla.

Taulukko 1: Juuan väestöennuste vuosille 2009-2040. Tilastokeskus

Tilastokeskuksen väestöennuste kunnittain 2009–2040								
	2009	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Pohjois-Karjala	165 701	165 286	163 632	162 485	161 684	160 874	159 726	158 184
Juuka	5711	5577	5200	4929	4718	4544	4390	4250
Joensuun seutu	116 787	117 121	118 536	119 529	120 304	120 779	120 803	120 390

¹ Juuan kunnan verkkosivut.

² Väestömuutosten ennakkotietoja kunnittain vuodelta 2009 (31.12.2009). Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 21.1.2010. Tilastokeskus.

3.2. Talous ja työllisyys

Suomen talous supistui vuoden 2009 aikana tuntuvasti. Vaikka maailmantalouden pahin taantumavaihe on jäämässä taakse, elpyminen tulee kuitenkin vielä olemaan hidasta. Työllisyys on nopeasti heikkenemässä ja työttömyys kasvussa. Työllisyystilanne heikkenee vuoden 2010 aikana.³

Juuan työpaikkaomavaraisuus on 107,0 prosenttia (2007)⁴. Juuan työvoima on 2 380 henkilöä. Juuan työttömyysaste oli 15,4 prosenttia vuoden lopussa 2009. Työttömien määrä lisääntyi vuoden aikana Lieksaa ja Nurmesta lukuun ottamatta kaikissa Pohjois-Karjalan kunnissa.⁵ Työttömien työnhakijoiden määrän muutokset kuukausittain vuosien 2002 ja 2009 välillä on nähtävissä taulukosta 2.

Taulukko 2. Työttömien osuus työvoimasta prosentteina Juuassa vuosina 1990, 1995 ja 2000–2008.

Kunta	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Juuka	8,1	24,5	22,3	21,1	19,0	18,0	17,6	17,6	15,4	13,4	14,1	15,4
Joensuu	6,8	24,8	18,7	17,8	17,2	16,8	16,8	15,8	14,8	14,3	14,1	16,5
P-K keskim. vuosi	7,4	23,6	19,3	18,5	17,4	16,8	17,1	16,3	14,9	13,5	13,3	15,8
Koko maa	4,1	18,8	12,6	11,7	11,3	11,1	11,1	10,6	9,5	8,2	7,6	9,8
Työttömät yht. P-K	6260	18682	14780	14146	13484	13079	12945	12308	11435	10530	10210	11937

Kunnassa toimii kaksi vahvaa kiviteollisuuden yrittäjää, muilta osin kunnan yritysraenne on pienyritysvaltainen. Toimipaikkojen lukumäärä alueella on alhainen. Kunnan suurimmat yritykset ovat Tulikivi Oyj (370), Nunnanlahden Uuni Oy (250), Puljonki Oy (34), Pielisen Omakeskus Oy (29), Metallipalvelu Hartikainen Oy (18), VS Turva-aidat Oy (16), Energia Oy (11) ja Juuan dolomiittikalkki Oy (10). Väestön pääasiallinen toiminta Juuassa vuosina 2004–2007 on nähtävissä liitteestä 1. Työpaikat toimialoitain vuonna 2006 jakaantuivat liitteessä 2 esitetyllä tavalla. Juuassa suurin yksittäinen toimiala on teollisuus. Seuraavaksi suurimmat toimialat ovat maa-, riista- ja metsätalous, Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut, sekä tukku- ja vähittäiskauppa

³ Suhdanekatsaus 2/2009. Valtiovarainministeriö. http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/02_taloudelliset_katsaukset/20090616Suhdan/name.jsp. Tiedot 22.6.2009.

⁴ Kunnat.net. Kuntaliitto. 25.1.2010.

⁵ Pohjois-Karjalan työllisyystilanne 30.11.2009. TE-keskuksen tiedote 22.12.2009.

Teollisia työpaikkoja Juuassa oli 798 vuonna 2008, ja teollisuustyöpaikkojen vähennys oli kaksi työpaikkaa edellisestä vuodesta. Elinkeinoelämän kehittäminen ja luontaisiin vahvuuksiin perustuvan yrittäjyyden kehittämisessä keskeisellä sijalla on kaivannaisteollisuus.

3.3. Koulutustaso Juuassa vuonna 2007

Juuassa on koko maan ja Joensuun ydinseudun lukuja alhaisempi koulutustaso. Taulukosta 3 nähdään, että tutkinnon suorittaneita yli 15-vuotiaita on Juuassa (52,8 %) huomattavasti vähemmän kuin Joensuussa (70,2 %). Joensuussa tutkinnon suorittaneiden osuus on koko maan lukuihin verrattuna suurempi kaikilla koulutusasteilla. Korkea-asteen tutkintoja on Juuassa (13,8 %) suhteessa huomattavasti vähemmän kuin Joensuussa (26,6 %) ja koko Suomessa (26,3 %). Kuntien koulutusrakenne vuosina 2006–2008 on nähtävissä myös taulukossa 3.

Taulukko 3: Tutkinnon suorittaneet koulutusasteen mukaan kunnittain Pohjois-Karjalassa vuonna 2008.

Tutkinnon suorittaneet koulutusasteen mukaan kunnittain 2008										
	Tutkinnon suorittaneet		Keskiasteen tutkinto		Korkea-asteen tutkinto		Alin korkea-aste	Alempi korkea-koulu-aste	Ylempi korkea-koulu-aste	Tutkija-koulutus
	Yhteensä	Osuus 15 v. täyttäneistä	Yhteensä	Osuus 15 v. täyttäneistä	Yhteensä	Osuus 15 v. täyttäneistä				
	henkeä	%	henkeä	%	henkeä	%				
Pohjois-Karjala	90 481	64,3	60 384	42,9	30 097	21,4	13 180	9 330	6 720	867
Joensuu	43 038	70,2	26 712	43,6	16 326	26,6	6 266	5 161	4 225	674
Juuka	2 622	52,8	1 937	39,0	685	13,8	371	194	115	5
Koko Suomi	2 854 361	64,8	1 697 907	38,5	1 156 454	26,3	488 510	333 741	302 088	32 115
Lähde: Tilastokeskus										

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 4.12.2009.

3.4. Seudulliset elinkeinopoliittiset valinnat ja yhteistyö

Juuan kunnan elinkeinopoliittinen tavoite on, että kunta toimii tiiviissä yhteistyössä Joensuun seutukunnan kanssa ja muodostaa yhtenäisen toisiinsa verkottuneen yritystoimintakentän. Alue muodostaa yhtenäisen työssäkäyntialueen, jonka vetovoima riittää kiinnostamaan osajia tulla tekemään työtä alueen menestyvissä yrityksissä. Elinkeinotoiminnan keskeisiksi toimialoiksi on kirjattu, kivi- ja kaivannaistoiminta, metalli, maa-, riista- ja metsätalous, matkailu, sekä hoivapalvelut.

Kunnan elinkeinopoliitiikan toteuttamisessa yhteistyötä ja verkottumista tehdään kunta- ja seutukunta- ja kansainvälisellä tasolla sekä yhteyksissä yrittäjiin ja yrittäjäjärjestöihin. Juuan kunta on osakkaana Joensuun Seudun Kehittämisyhtiö JOSEK Oy:ssä, josta elinkeinopalvelut ostetaan. Osakkuus JOSEK:ssa mahdollistaa laajemman asiantuntijaorganisaation käytön kunnan elinkeinoasioita kehitettäessä.

Matkailuasioissa Juuassa palvelee asiakkaita Juuan kunta ja alueen matkailuyrittäjät. Kolin kylällä toimii Karelia Expertin matkailupalvelutoimisto.

Juuka siirtyi valtioneuvoston päätöksellä vuoden 2010 alussa Joensuun seutukuntaan. Joensuun seudullista yhteistyötä koordinoi alueen kehittämissyhtiö JOSEK Oy. Kehittämissyhtiön toiminnan perustana on elinkeinorakenteen vahvistaminen ja monipuolistaminen sekä seudun kilpailukyvyen kehittäminen ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksien parantaminen. JOSEK Oy:llä on toimipiste Juuassa, jossa käytännön yritysneuvonnasta vastaa yritysneuvoja.

II STRATEGINEN OSA

4. KOULUTUSTOIMINTA

Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman mukaan maakuntaa tulee kehittää kumppanuushengessä alueellista tasa-arvoa ja alueellista kilpailukykyä vahvistaen, ennakoiden tulevaisuutta ja varautuen sen tuomiin haasteisiin. Maakunnan aluekehityksen kannalta keskeinen kysymys on työvoima, sen saatavuus, riittävyys, osaaminen ja toisaalta työllistyvyys. Osaamis- ja koulutusjärjestelmä ovat kehittämisessä avainasemassa.

Aikuiskoulutuksen lisääntyessä työssäkäynnin ja opiskelun vuorottelu lisääntyy tulevaisuudessa. Yrityksissä on näkyvissä selkeä tarve lisä kouluttaa henkilöstöä myös tutkintotavoitteisesti, jolloin tutkintojen suorittamiseen onkin löydettävä uusia malleja, jotka motivoivat työssäkäyviä tutkintojen suorittamiseen. Työvoimapolitiittinen koulutus on keskeisellä sijalla työvoiman tarpeen ennakoinnissa ja työttömyyden ennakoidussa ehkäisyssä. Osaamisen pullonkaulojen tunnistamiseksi on luotava koulutusta, joka vastaa todellista kysyntää työmarkkinoilla. Käytännössä tämä tarkoittaa lisää muuntokoulutusta, koska nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä ennakoiminen on yhä vaikeampaa.

4.1. Koulutusmahdollisuudet ja -tarjonta

Juuan lukio tarjoaa perusasteen jälkeistä koulutusta. Juuan kansalaisopisto tarjoaa vapaan sivistystyön opintoja. Juuan lukiossa on hyödynnetty tieto- ja viestintätekniikkaa, jota tulisi käyttää muissakin koulutusten järjestämisissä muun muassa opiskelumatkojen lyhentämiseksi. Muun toisen asteen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen suhteen seutu on muun muassa Joensuun tarjonnan varassa.

Korkeakoulutustarjonnan merkitys kunnalle olisi tärkeää mm. yleisen hyvinvoinnin kasvuna, koska koulutus tarjoaisi virikkeitä ja mahdollisuuksia asukkaille sekä lisäksi alueen kulttuuritarjontaa. Alueen ja kunnan imagon kohottamisessa korkeakoulutusmahdollisuuksien merkitys olisi suuri. Yleensä koulutusmahdollisuudet parantavat asukkaiden pysymistä paikkakunnalla: kun alueella on ihmisiä, tarvitaan palveluja ja edelleen palveluntuottajia ja mahdollisesti myös uusia yrittäjiä palveluja tarjoamaan. Aikuiskoulutuksen kautta korkeasti koulutettujen yrittäjäyksiä voidaan lisätä.

Pohjois-Karjalassa toimii kolme korkea-asteen tutkintotavoitteista koulutusta tarjoavaa organisaatioita; Humanistinen ammattikorkeakoulu, Joensuun kampus, Itä-Suomen yliopisto ja Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. Korkeakoulutuksen osalta koulutusyhteistyö Juuan väestöä palvelevana on ollut vähäistä. Korkeakoulutuksen tarpeeseen vastaa tällä hetkellä Itä-Suomen yliopiston avoimen yliopiston tarjonta muun muassa monimuoto- ja verkko-opintoina. Käytettävissä on myös Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun avoimen ammattikorkeakoulun ja Pohjois-Karjalan Kesäyliopiston tarjonta. Täydennyskoulutuksen ja henkilöstökoulutusten osalta korkeakoulutoimijat toteuttavat muun muassa erikoistumisopintoja ja lyhytkurseja. Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulun kautta seudulle pyritäänkin luomaan aikaisempaa parempaa ja tehokkaampaa koulutusyhteistyötä. Yhteistyön ja työnjaon avulla mahdollistetaan parempien palveluiden kehittäminen.

4.2. Koulutustarpeet Juuassa 2010–2013

Ensimmäiset Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulun kautta Juuassa toteutettavat opintojaksot suunnitellaan ja käynnistetään kevään 2010 aikana? Koulutustarpeiden täyttämiseksi pyritään saamaan aikaan vaihteellaisia ja aluksi pieniä toteutuksia, jolloin käytännön tekemisestä muodostuu osaamisen kehittämiseksi suurempi kokonaisuus. Muun muassa yrityspuolella koulutustarpeita nousee esiin pikku hiljaa toteutuksien myötä. Kokeiluilla on mahdollista selvittää potentiaalia ja malleja. Keskeisenä asemassa ovat pienet toimijat. Koulutustarpeiden osalta seudullisesti esiin on noussut myös Itä-Suomen yliopiston näkyminen ja sen osaamisen siirtäminen vahvemmin Joensuun ydin seudun ulkopuolelle.

Esiin on noussut vahvasti se, että eri toteuttajien järjestämää koulutusta on tarjolla paljon. Ongelmana tuntuu olevan jopa liiallinen koulutustarjonta ja se, että varsinkaan kauempana järjestettäviin koulutuksiin ei saada osallistujia. Keskeistä on huomioida, miten tarve ja koulutustarjonta kohtaavat, ja miten ihmisiä saadaan opiskelemaan ja osallistumaan. Keskeinen tekijä tässä on viestintä ja levityskanavat oikeilta tahoilta

oikeille kohderyhmille. Koulutuskoordinaattorin rooli tämän asian hoitamisessa on merkittävä. Myös kuntalaisten aktiivinen kuunteleminen on tärkeä osa koulutus- ja osaamistarpeiden esille nostamista.

Yrittäjäpuolella kaivataan jatkuvasti ajankohtaisia tietoiskunomaisia koulutustilaisuuksia. Osaamistason nostaminen on keskeinen asia. Koska yrittäjiä on vaikea saada mukaan koulutuksiin, keskeistä on saada selville, mitä yrittäjät oikeasti tarvitsevat ja haluavat. Mielenkiintoisista ja ajankohtaisista asioista voidaan koota tietopaketti yrittäjille, jossa on esimerkiksi 2–3 tunnin jaksot/tietoiskut iltaisin, ja toteutus mahdollisesti syksyllä 2010. Aiheina esille otetaan muun muassa työsuhteasiat, esimiestäidot, (sukupolvenvaihdos), ja talousasiat. Koulutuksen on oltava edullista. Myös yrittäjäjärjestön ulkopuoliset yrittäjät ovat kohderyhmänä sekä nuoret yrittäjät.

Työhyvinvoinnin koulutukselle on tarvetta Juuassa niin kuntaorganisaation kuin yrittäjienkin osalta. Huomioon tulee ottaa myös kolmannen sektorin tarpeet. Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu on toteuttanut työhyvinvoinnin iltapäivän syksyllä 2009 jo Juuassa. Olemassa olevalla mallilla voidaan tarjota sekä yrityksille että julkiselle sektorille jatkuvasti työhyvinvoinnin koulutusta. Tällainen koulutuspaketti on koulutusiltapäivä, jossa sisältönä on kolmen tunnin asiantuntija-alustus ja keskustelua.

Kuntapuolella esimiesvalmennustarvetta on kaikissa hallintokunnissa. Esimiesvalmennuksessa olisi hyvä voida suorittaa eri määrä koulutuspäiviä osallistujan oman tarpeen ja kokemustason mukaisesti. Tarjolla voisi olla kokonaisuus, jossa keskeisinä osina ovat arkiset esimiesvalmiudet, työsuhteasiat, roolitus, ihmissuhdeniksit, henkilöstöhallinto, ohjeistus. Kunnan olisi hyvä toteuttaa koko henkilöstön kattava kysely, jossa kartoitetaan eri tehtävissä toimivien työntekijöiden koulutustarpeita ja -toiveita

Esimiestoimintaan liittyy kiinteästi myös viranomaisyhteyksien hoitaminen, ja tähän linkittyvä koulutuspaketti pienyrittäjille. Sisällöltään koulutuskokonaisuuden tulisi olla tarpeeseen räätälöity, jotta se mahdollistaa osallistumisen. Tämän kaltaiseen koulutukseen osallistujia pitää hakea henkilökohtaisin kontaktein puhelimitse ja yrittäjäjärjestön kanssa yhteistyössä. Edellä mainitun tyyppinen koulutus voi toimia kokeiluryhmänä, jossa tuodaan alueen korkeakoulujen toimintaa lähemmäksi yrittäjiä.

Tutkintotavoitteisia koulutuksia tarvitaan tulevaisuudessa. Koulutuksessa tarvittavaa ohjausta voidaan toteuttaa Juuan kansalaisopiston kautta. Kehitteillä olevat tutkintotavoitteiset monimuotototeutukset mahdollistavat jatkossa opiskelun kokonaan tai pääosin kotipaikkakunnalta useammalla alalla. Monimuotototeutuksissa voi olla myös avoimia korkeakouluopintoja suorittavia. Tutkintotavoitteisen koulutuksen osalta tarvitaan seuraavia koulutuksia: sairaanhoitaja, tradenomi, restonomi, datanomi, kirvesmies (tutkinto tai ammattipassi). Terveystieteiden puolella sairaanhoitajien lisäksi tarvetta on lähihoitajista. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun sairaanhoitajakoulutus alkaa monimuotoisena aikuiskoulutuksena syksyllä 2010 siten, että pääosa lähiopetuksesta toteutetaan Lieksassa. Opinnot on ajoitettu siten, että ne päättyvät tammikuussa 2014.

Kielikoulutuksille on myös tarvetta. Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulussa on suunnitteilla kielikoulutuksia vuodelle 2011. Koulutukset toteuttaisivat yhteistyössä Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu ja paikallinen kansalaisopisto. Näin mahdollistuisi tiiviin kurssimuotoisen kielikoulutuksen toteuttaminen, esimerkiksi englanti ja ruotsi. Koulutukset helpottavat myös ammattikorkeakoulututkinto-opiskelijaksi pyrkiviä. Myös venäjän kielen osaamistason nostamiselle on tarvetta. Samantyyppisiä toteutuksia voisi olla myös opiskelutaitojen ja orientaation osalta.

Juuan koulutoimessa on runsaasti kouluavustajia. Heidän täydennyskoulutuksessa olisi tarpeita erityisesti erityispedagogiikan alan taidoissa. Erityispedagogiikan opetuksen järjestämismahdollisuudet tulisi selvittää. Koulutus tulisi toteuttaa Juuassa.

Juuassa olisi tarvetta myös maaseutuelinkeinoja, etenkin pienten tilojen erikoistumista ja uudistumista tukevalle koulutukselle esimerkiksi maa- ja metsätalouden, matkailun ja hyvinvointipalvelujen aloilta

Juuan yrittäjät toivovat alustavassa kartoituksessa seuraavan tyyppisiä koulutuksia: myynti/markkinointi/tarjousten teko, sopimusoikeus, myyntitekniikat, uusien asiakkuuksien etsiminen, yrityksen talousosaaminen /tilinpäätösasiat, käytännön taloushallinta/talouden perusteet, tuotantohallinta/hinnanmuodostus/talouden perusta ja verkottuminen muiden yritysten kanssa.

4.3. Aikuisopiskelijan neuvonta ja ohjaus

Aikuisopiskelijan neuvonta- ja ohjauspalvelujen kehittämisen suunnittelua jatketaan seudulla. Korkeakoulutuksen ohjauspalvelut on mahdollista tuoda seudulle esimerkiksi muutaman tunnin päivystyskäytäntönä kerran tai kaksi kuukaudessa, ja seudullinen yhteistyökumppani toteuttaisi aikuisopiskelun neuvontaa muun neuvontatyön ohessa. Neuvonta-, ohjaus- ja tukipalveluiden kehittäminen tukee osaltaan koulutuksen näkyvyyden lisäämistä. Aktiivinen korkeakoulutusmahdollisuuksien ja -tarjonnan esiin tuominen sisältyy palvelukokonaisuuteen.

Juuassa koulutuksissa tarvittavaa ohjausta voidaan toteuttaa Juuan kansalaisopiston kautta. Erityisesti tutkintotavoitteisten opintojen osalta keskeistä on, että lähiohjausta on saatavissa myös kotipaikkakunnalla. Myös TE-toimiston ja kirjaston mahdollisuudet aikuisopiskelun neuvonnan ja ohjauksen kokonaispalvelun toteuttamisessa tulee huomioida. Osana Maakuntakorkeakoulun neuvonta- ja ohjaustoimintaa on suunnitteilla kirjastoihin sijoittuva AKKUNA- neuvontapiste. Aikuisopiskelun neuvontapisteessä opiskelusta kiinnostuneet voivat etsiä opiskelumahdollisuuksia.

Jatkossa tavoitteena on, että yhteistyö AIVO- hankkeen Joensuun palvelupisteen kanssa tiivistyy ja Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu ottaa vastuun aikuisopiskelun neuvonta- ja ohjauspalvelujen toteuttamisesta maakunnassa Joensuun ulkopuolella, myös Juuassa.

Selkeät neuvonta-, ohjaus- ja tukipalvelut esimerkiksi opintopiirityyppisen toiminnan rinnalla olisivat aikuiskouluttautumista hyvin selkeyttäviä ja ohjaavia keinoja. Opintojen

ohjaaminen on erityisen tärkeää aikuisopiskelijoiden kohdalla, missä on otettava huomioon myös aiemman koulutuksen ja työuran vastaavuudet ja sisällöt opetussuunnitelmien osalta.

Toteutettavan palvelun kautta huomioidaan seudullisten koulutustarpeiden selvittämiseen liittyvät asiakokonaisuudet: koulutus- ja osaamistarpeita saataneen parhaiten esille toimijakohtaisten neuvotteluiden ja henkilökohtaisten keskustelujen kautta yhteistyössä esimerkiksi kehittämissyhtiön edustajan kanssa. Tarpeet voitaisiin nostaa esille osana toimijan (yritys tai yhteisö) kokonaiskehittämistä ja kehittämissuunnitelmia.

Kotipaikkakunnalta käsin suoritettavalle opiskelulle tietoliikenneyhteyksien toimivuus on tärkeä ja Juuan alueella näissä yhteyksissä on ongelmia. Juuan kaltaisella väljästi asutulla alueella tarvittaisiin tehokkailla tietoliikenneyhteyksillä ja esitystekniikalla varustettu E-oppimiskeskus, jossa opiskelijat voivat käydä lataamassa tarvitsemiaan materiaaleja verkosta sekä seuraamassa verkkoluentoja ja -seminaareja tietokoneilta tai videotykkiesityksenä. E-oppimiskeskus sijoittuisi luontevasti neuvontapalvelujen ja opintopiirien kokoontumistilojen yhteyteen. Pienempiä e-oppimispisteitä voi kysynnän mukaan perustaa myös esimerkiksi kyläkouluille.

5. T&K-TOIMINTA

Tutkimus- ja kehitystoiminnalla pyritään vastaamaan liiketoimintaan liittyvien haasteiden ratkaisemisessa. Samalla pystytään paremmin vahvistamaan paikallista yrityskantaa tulevaisuuden haasteiden varalle. Kehittämisen kautta on mahdollisuuksia nykyisessä taloudellisessa tilanteessa selviämiseksi ja eteenpäin pääsemiseksi.

Juuassa pyritään huomioimaan jatkossa keskeisenä T&K- toiminnan toteuttamistapana opiskelijatyöt. Opiskelijoiden tekemät opinnäytetyöt ja harjoittelujaksot sekä esimerkiksi erityisosaamista vaativien ongelmien ratkaisut antavat yrityksille uusia ajatuksia, osaamista ja vuorovaikutusta korkeakoulujen kanssa ja työpanosta yrityksiin. Näin toteutettunakin T&K- toiminta on hyvä linkki alueen ja koulutustoimijan välillä uusien suhteiden synnyttämiseksi.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan keskeisten tehtävien toteuttamisessa koulutuskoordinaattorilla on keskeinen rooli. Seudullisen T&K- toiminnan edistämiseksi tarvitaan hyvää paikallistuntemusta ja henkilökohtaisia suhteita seudullisiin toimijoihin, mutta myös koulutustoimijoihin. Jatkossa T&K- toimintaan liittyviä tarpeita ja tavoitteita selvennetään.

T&K –toimintaa on tarvetta hyödyntää myös Juuan julkisten palveluiden toimivuuden arvioinnissa ja edelleen kehittämisessä.

6. INNOVAATIOTOIMINTA

Innovatiivisuus, uuden luominen ja uusien mahdollisuuksien näkeminen on jatkuva haaste yrityksille ja niiden henkilöstölle. Ideat ja keksinnöt eivät kuitenkaan vielä tee yrityksestä innovatiivista, vaan yrityksen on osattava myös kehittää ja jatkojalostaa ne valmiiksi tuotteiksi, prosesseiksi tai toimintatavoiksi.

Innovaatiotoiminta Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulun seudullisessa toiminnassa vahventuu Savonia-ammattikorkeakoulun ja Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun ISAT-yhteistyön myötä. Myös Itä-Suomen yliopistolla on jatkossa vahva rooli seudullisen innovaatiotoiminnan käynnistämässä ja kehittämisessä. Innovaatiotoiminnan kehittäminen ja suuntaaminen maakuntakorkeakoulun puitteissa voisi tulevaisuudessa olla innovaatioaihioiden keräämistä ja niiden tunnistamista sekä potentiaalisten ideoiden eteenpäin viemistä.

Erityisesti teollisuusyrityksissä voidaan innovaatioiden myötä saada uusia näkymiä tuotantoon ja markkinointiin. Innovaatioita voidaan hakea esimerkiksi tuotantoprosessin sivutuotteiden jatkojalostamiselle ja tuotteistamiselle sekä alihankkijayritysten tuotannon vahventamiseksi ja laajentamiseksi. Palvelutoiminnan osalta puolestaan esimerkiksi ikääntymiseen ja ikärakenteen muutoksiin liittyvät ratkaisut ovat tärkeitä tulevaisuudessa. Erityisesti sosiaali- ja terveysalan palvelutuotannon voidaan katsoa kaipaavan tarkastelua innovatiivisten ja tehokkaiden ratkaisujen löytämiseksi.

Maaseutuvaltaisissa kunnissa olisi hyvä tukea ja kartoittaa varsinaisen maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen kehittämiseen tähtääviä innovaatioita. Ideoita ruohonjuuritasolla syvällä maaseudulla on paljon, mutta innovaatioiden toteuttamiseen tarvittavat neuvonta- ja tukipalvelut ovat puutteelliset. Juuan kuntaan olisi hyvä olla matalan kynnyksen yhteyshenkilö, joka voisi auttaa ideoiden arvioimisessa ja neuvoa asiakasta seuraavalle portaalle. Tämä innohenkilö olisi tarpeellinen tuki kolmannen sektorin ja erilaisten yhdistysten luotsaamien kehityshankkeiden suunnittelussa ja rahoituskanavien etsimisessä

III TOTEUTTAMISOSA

KOULUTUSTOIMINTA

Suunniteltavat ja toteutettavat koulutukset Juuassa vuonna 2010:

Työhyvinvoinnin iltapäivä
Esimiesvalmennus-opintokokonaisuus
Pienyrittäjäpaketti (yhteistyössä)

Tutkintotavoitteinen AMK -koulutus, monimuotototeutukset (PKAMK):

Sairaanhoidtaja, monimuotokoulutus (osa toteutuksesta Pielisen Karjalassa) * Hakijoita 61 otetaan 22	Syksy 2010
Tradenomi, monimuotokoulutus * Haku päättyy kevät 2010. Hakijoita 145 (100ensisijaista) otetaan 25	Syksy 2010
Restonomi, monimuotokoulutus	2011
Tietojenkäsittely, monimuoto- ja virtuaalikoulutus * Haussa ollut. Hakijoita 63 ja paikkoja 10	Syksy 2010

T&K- ja INNOVAATIOTOIMINTA

Huomioidaan keskeisenä T&K- toiminnan toteuttamistapana opiskelijatyöt:

Juuan kunta kutsuu juukalaistaustaisia opiskelijoita ”opiskelijatreffeille” lauantaina 13.11.2010. Tapahtuma järjestetään yhteistyössä Juuan yrittäjien kanssa. Tapahtuma toteutetaan Rääkkylän ”opiskelijatreffien” mallin mukaan. Tavoitteena on saada opiskelijoita kiinnostumaan kunnan ja sen yritystoiminnan kehittämisestä ja työllistymismahdollisuuksista. Lisäksi tavoitteena on lisätä opiskeluun liittyvien projekti- ja opinnäytetöiden sekä harjoittelun suuntaamista palvelemaan kuntaa ja sen elinkeinotoimintaa.

Opiskelijoiden tekemät opinnäytetyöt

Opiskelijoiden harjoittelujaksot

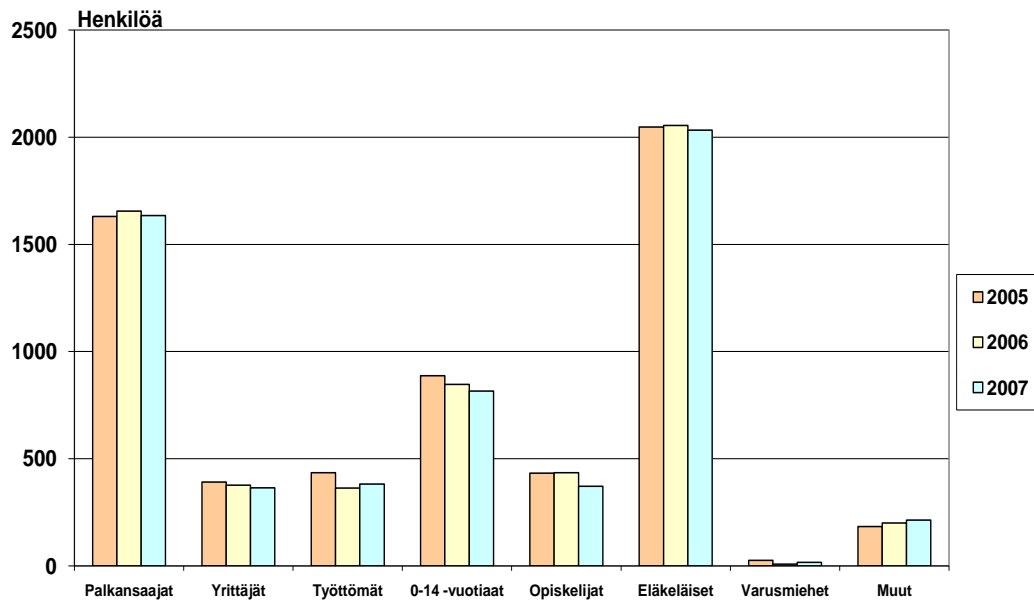
Esimerkiksi erityisosaamista vaativien ongelmien ratkaisut / opiskelijoiden tekemät selvitystyöt tai tutkimukset.

LIITE 1:

Juuka

Koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelma 2010-2013.

Juuka: Väestön pääasiallinen toiminta

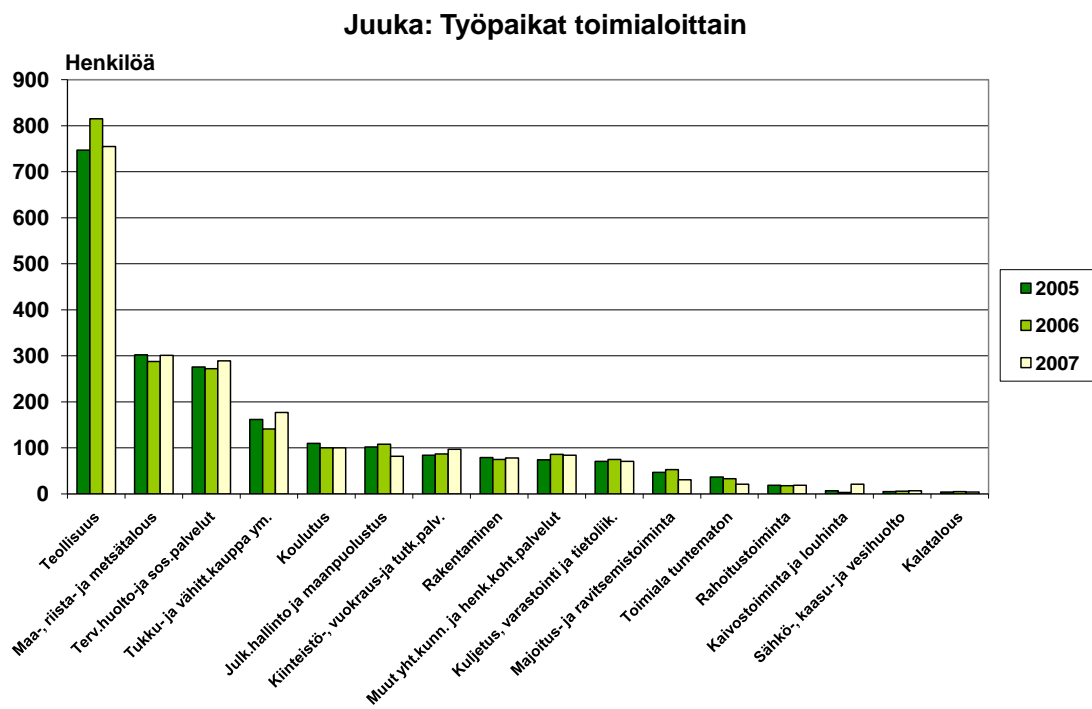

Lähde: Tilastokeskus

LIITE 2:

Juuka

Koulutus-, kehittämis- ja innovaationsuunnitelma 2010-2013.

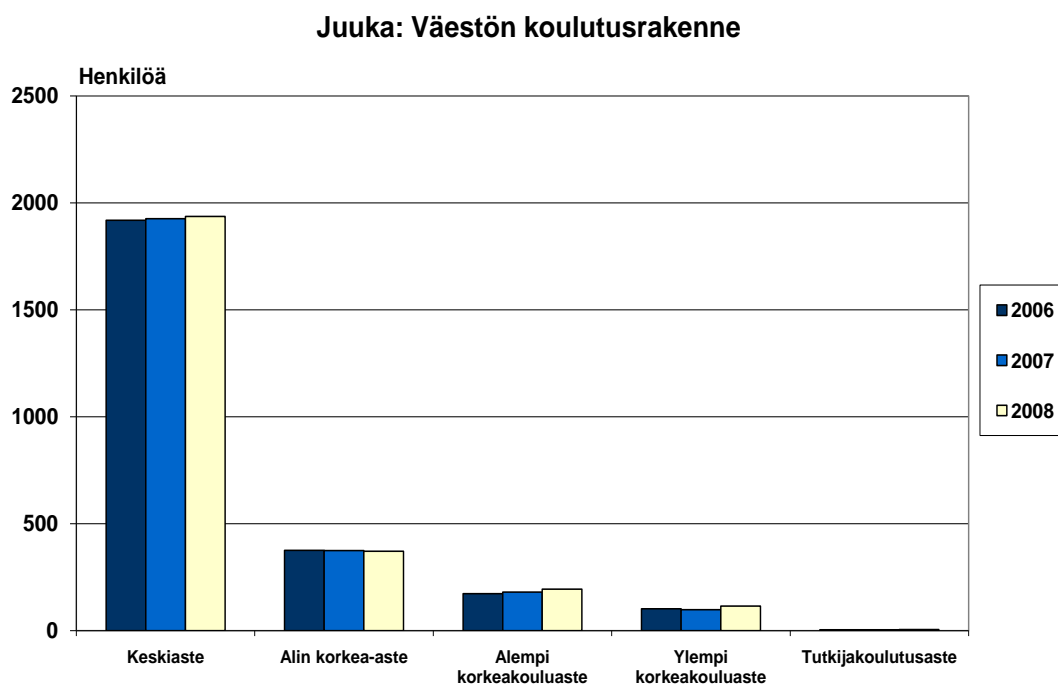

Lähde: Tilastokeskus

LIITE 3:

Juuka

Koulutus-, kehittämis- ja innovaatio-suunnitelma 2010-2013

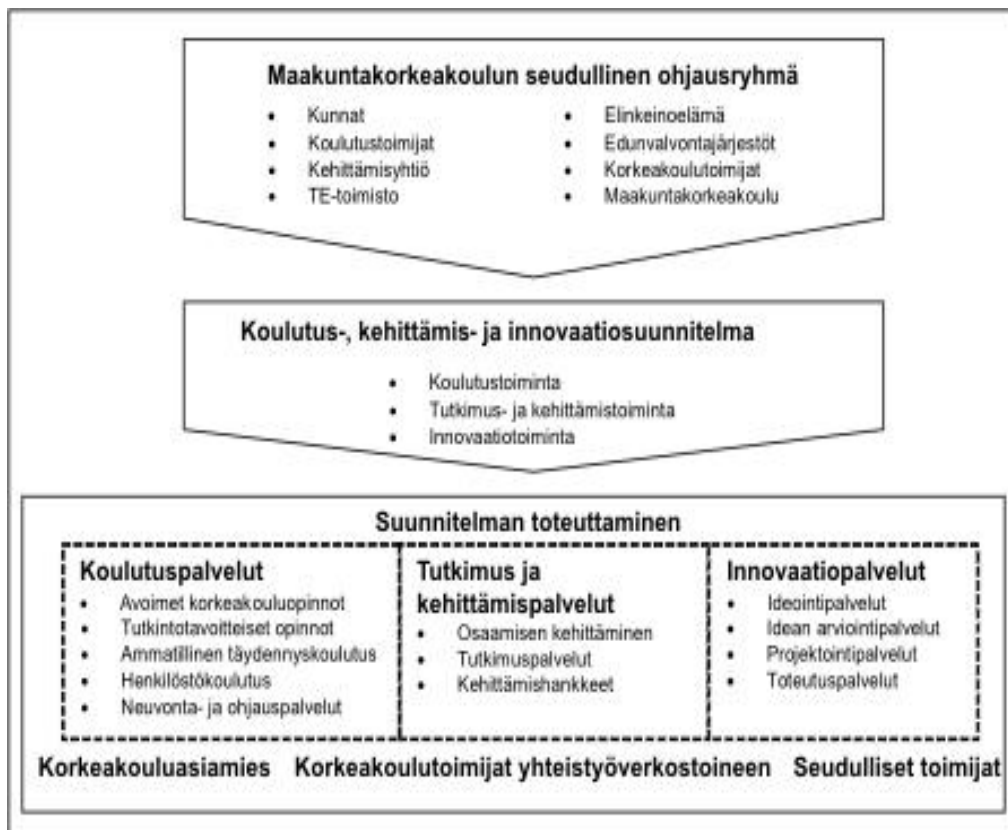
Lähde: Tilastokeskus

LIITE 4:

Juuka

Koulutus-, kehittämis- ja innovaatio-suunnitelma 2010-2013

Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulun toimintamalli

LIITE 5:

Juuka

Koulutus-, kehittämis- ja innovaationsuunnitelma 2010-2013

Seudullinen ohjausryhmä – Juuka, Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu.

Marja Kononen, sivistysjohtaja, puheenjohtaja

Vara: Vuokko Kuosmanen

sivistysosasto/osastosihteeri

Pekka Pietiäinen, kunnanjohtaja

Vara: Aki Jäppinen

hallintojohtaja

Heidi Tanskanen, Tekniikan tohtori

Juuan yrittäjät

Vara: Matti Tuominen

Juuan yrittäjät,

Jouni Luoma

JOSEK oy

Vara:

Antero Kallinen, johtava työvoimaneuvoja

Vara Antero Kaikkonen

toimistonjohtaja

Pirjo Halonen, lukion rehtori

Vara Jouko Pesonen

vararehtori

Kari Kallberg, maakuntakorkeakoulun projektipäällikkö

Kari Väkeväinen, koulutuskoordinaattori